

Medlem af Inatsisartut
Jens-Erik Kirkegaard
Siumut

Indgået

13 APR. 2016

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSISARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSISARTUT
BOX 1060 - 3900 NUUK

Svar på § 37 spørgsmål nr. 72 om foranstaltning og resocialisering af pædofile

Kære Jens-Erik Kirkegaard

Tak for dine spørgsmål om foranstaltning og resocialisering af pædofile.

Jeg besvarer dine spørgsmål nedenfor.

04-04-2016
Sags nr. 2016 - 5614
Akt. nr. 2409021

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: paian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvad er rammen for foranstaltning eller rammerne i kriminalloven vedr. pædofilisager?

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har indhentet input fra Justitsministeriet, som svarer således:

”Justitsministeriet kan til brug for besvarelsen oplyse, at kriminalloven ikke indeholder en forbrydelse med betegnelsen pædofili, men at lovens § 79 kriminaliserer samleje eller anden kønslig omgang med et barn under 15 år, når gerningsmanden kendte barnets alder eller i så henseende har handlet uagtsomt.

Kriminalloven indeholder – i modsætning til den danske straffelov – ikke strafferammer for de enkelte forbrydelser.

Det fremgår imidlertid af kriminallovens § 119, stk. 1, at retten kan idømme forskellige foranstaltninger. Den mildeste foranstaltning er advarsel, mens den strengeste foranstaltning er anbringelse i anstalt. Tiden for anbringelse i anstalt kan ikke overstige 10 år, jf. kriminallovens § 147, stk. 1.

Det fremgår endvidere af kriminallovens § 119, stk. 2, at retten i stedet kan træffe bestemmelse om særlige hjælpeforanstaltninger over for unge, særlige foranstaltninger over for sindssyge eller mentalt retarderede, eller forvaring.

Efter kriminallovens § 121, stk. 1, skal der ved valget og udmålingen af foranstaltning tages hensyn til på den ene side lovovertrædelsens grovhed, herunder samfundets interesse i at modvirke handlinger af den pågældende art, og på den anden side gerningsmandens personlige forhold, herunder hvad der skønnes nødvendigt for at afholde den pågældende fra yderligere lovovertrædelser”.

2. Hvor lang er den gennemsnitlige tidsbefæstede ramme i anstaltsanbringelse eller på anden måde konsekvens i sager hvor en person bliver kendt skyldig i pædofili, i f.eks. de seneste 100 sager eller sager de seneste 3 år, eller anden relevant gennemsnitsgrundlag?

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har indhentet input fra Justitsministeriet, som svarer således:

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har indhentet følgende udtalelse fra Politimesteren i Grønland, hvortil der henvises:

'Kriminalloven indeholder ikke en forbrydelse ved navn pædofili. De følgende bemærkninger vedrører derfor kriminallovens § 79, der har følgende ordlyd:

For kønsligt forhold til børn dømmes den, som har samleje eller anden kønslig omgang med et barn under 15 år, når gerningsmanden kendte barnets alder eller i så henseende har handlet uagtsomt.'

De ønskede oplysninger kan ikke umiddelbart udtrages af Grønlands Politis sagsbehandlingssystem, og jeg (politimesteren, red.) har ikke fundet grundlag for at foretage en manuel meget tids- og ressourcerævende gennemgang af f.eks. de seneste tre års afgørelser i sager vedrørende kriminallovens § 79.

Jeg kan oplyse, at den konkret fastsatte foranstaltning i en sag afhænger af en række faktorer, herunder gerningsmandens forhold, grovheden og omfanget af forbrydelserne m.v. Der kan således findes eksempler på foranstaltninger fra tiltalefrafald, f.eks. i de tilfælde hvor en 15-årig har haft samleje med sin 14-årige kæreste, og til forvaring i grove sager, der typisk tillige omfatter voldtægt, og hvor det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den pågældende gerningsmand, herunder navnlig om tidligere kriminalitet, må antages, at den pågældende frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og anvendelse af forvaring er nødvendig for at forebygge denne fare.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at min dagsbefaling nr. 11 indeholder følgende afsnit omkring sanktionsfastsættelse i sager vedrørende kriminallovens § 79:

'Kæresteforhold

Ved overtrædelser af kriminallovens § 79 anvendes foranstaltninger fra tiltalefrafald til betinget dom i forhold hvor forurettede er fyldt 14 år, og hvor sigtede er et par år ældre. Hvis der er tale om meget stor aldersforskel, kan der blive tale om anstaltsanbringelse.

Familieforhold

Et eller et par enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje medfører 30-60 dages anstaltsanbringelse, når der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder.

2-3 tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje, kan stige til anbringelse i 3 måneder, hvis forurettede er meget ung, eller hvis der er anvendt mekanisk tvang (fastholdelse, hvor der ikke er tale om vold) eller lignende.

Mere end enkeltstående overgreb over en periode – der ofte vil indebære samlejer eller forsøg herpå – vil ligge på et niveau fra anstalt i 1½ – 2½ år, når der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder.

Ved særligt skærpende omstændigheder – f.eks. forurettedes meget unge alder eller meget langvarige og/eller grove misbrug – kan foranstaltningen

stige op til 5 år.

Andet

Foranstaltningen for enkeltstående overtrædelser i form af anden kønslig omgængelse end samleje medfører foranstaltning i form af anstaltsanbringelse fra 40 dage – 3 måneder.'

De foranstaltningspositioner, der er anført som udgangspunktet for foranstaltningsfastsættelsen i de sagstyper, der er anført i min dagsbefaling, er udtryk for en gengivelse af retspraksis på området."

3. Hvilket resocialiseringsprogram anvendes eller hvordan forsøges der at yde pædofilidømte hjælp, når de er i kriminalforsorgens eller retsvæsenets pleje?

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har indhentet input fra Justitsministeriet, som svarer således:

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvortil der henvises:

'Direktoratet for Kriminalforsorgen har til brug for besvarelsen modtaget en udtalelse fra Kriminalforsorgen i Grønland.

Direktoratet skal indledningsvis bemærke, at det ved besvarelsen af spørgsmålet er lagt til grund, at der ved "pædofilidømte" menes sager vedrørende seksuel krænkelse af børn. Denne sondring er vigtig, da det alene er en mindre del af krænkelseerne, der kan siges at skyldes pædofili i diagnostisk forstand (dvs. en særlig seksuel orientering rettet mod børn). Dette er centralt i forhold til vurderingen af den dømtes behandlingsbehov og -muligheder.

Kriminalforsorgen i Grønland har bl.a. oplyst, at man igennem de seneste år har tilbudt indsatte i anstalterne deltagelse i et kognitivt baseret program kaldet MUMIK. Programmet er et generelt kriminalpræventivt gruppeprogram til indsatte, der ønsker at ændre adfærd. Programmet hjælper deltagerne til en mere hensigtsmæssig adfærd eller 'livsmestring' ved at styrke den enkeltes selvindsigt, motivere den indsatte til bearbejdelse af den pågældendes problemer og ved at give den pågældende værktøjerne hertil. MUMIK er dog ikke specifikt målrettet indsatte, der er dømt for seksuelle krænkelse af børn.

Der er i anstalterne i Grønland ikke ansat psykiatere, psykologer, sexologer eller lignende behandlingspersonale. Personer, som er dømt til tidsbestemt anstaltsanbringelse i Grønland, skal dermed tilknyttes behandling uden for Kriminalforsorgens regi.

Derimod er personer idømt forvaring – tidligere kaldet tidsbestemt anstaltsanbringelse – for bl.a. grove seksualforbrydelser som hovedregel blevet dømt til anbringelse i 'psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark', dvs. Herstedvester Fængsel (tidligere Anstalten ved Herstedvester), hvor de har mulighed for relevant behandling, herunder i visse tilfælde kønsdriftsdæmpende medicinsk behandling. Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at et mindre antal personer siden indførelsen af den grønlandske kriminallov i 2010 er blevet idømt forvaring med anbringelse direkte i grønlandsk (åben) anstalt. Disse indsatte har dermed ikke samme behandlingsmuligheder som indsatte i Herstedvester Fængsel. Som ud-

gangspunkt er de ligestillet med andre indsatte og andre borgere i Grønland, men Kriminalforsorgen har alligevel i nogen udstrækning indhentet psykiater- og psykologbistand udefra, bl.a. fra Herstedvester Fængsel. Det skal imidlertid bemærkes, at Herstedvester Fængsels bistand i højere grad går til udfærdigelse af risikovurderinger og speciallægeerklæringer end til konkret behandling.

Det skal endeligt bemærkes, at forvaringsdømte i Grønland fra 2018 og fremadrettet vil blive anbragt i den nye anstalt, der er under opførelse i Nuuk. I den forbindelse arbejdes der i Kriminalforsorgen på at etablere tilbud om psykiatrisk og psykologisk bistand til denne gruppe af dømte. I 'Koordinationsudvalget vedrørende den nye anstalt i Nuuk' – som skal sikre koordinering og information om forhold af fælles interesse for de grønlandske myndigheder og Kriminalforsorgen – samarbejdes der bl.a. også herom.

4. Hvad gøres der for at sikre, at personer der har afsonet deres dom i pædofilisager ikke krænker børn igen?

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har indhentet input fra Justitsministeriet, som svarer således:

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvortil der henvises:

'Direktoratet for Kriminalforsorgen har til brug for besvarelsen modtaget en udtalelse fra Kriminalforsorgen i Grønland.

Kriminalforsorgen i Grønland har bl.a. oplyst, at indsatte, der løslades efter endt fuldbyrdelse af en anstaltsdom, ved løsladelse udgår af Kriminalforsorgens regi. Det betyder, at der efter løsladelsen ikke føres tilsyn med den tidligere indsatte.

Ved prøveløsladelse af indsatte dømt til forvaring eller anstaltsanbringelse bliver der efter en konkret behovsvurdering fastsat vilkår om tilsyn og eventuelle særvilkår om behandling m.m. med det formål at begrænse risikoen for ny kriminalitet."

5. Er det retsvæsnets og/eller kriminalforsorgens indtryk, at den indsats der ydes under den pædofilidømtes tid i kriminalforsorgens pleje, har en virkning i retning af antal sager vedr. pædofili er faldende?

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet har indhentet input fra Justitsministeriet, som svarer således:

"Justitsministeriet har til brug for bidraget til besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvortil der henvises:

'Direktoratet for Kriminalforsorgen har til brug for besvarelsen modtaget en udtalelse fra Kriminalforsorgen i Grønland.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at man ikke er bekendt med undersøgelser, som belyser virkningen af de indsatser, der ydes over for de

dømte i Grønland. Direktoratet for Kriminalforsorgen er heller ikke bekendt med sådanne undersøgelser om virkningen af indsatserne i de grønlandske anstalter. Der kan dog henvises til en undersøgelse fra 2006, som viser positive resultater af den kønsdriftsdæmpende medicinske behandling i Herstedvester Fængsel, som ydermere bliver beskrevet som en effektiv recidivforebyggende behandlingsform i forhold til farlige, recidivtruede sædelighedskriminelle.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mala Høy Kúko